

Manuel Muñoz

DES D'EL RETIRO

Don Manoliño

Guanyà **don Manolino**, no hi ha dubte. Pel mínim; és cert, però guanyà i ara té la majoria absoluta del Parlament galleg amb 38 diputats. En gener prendrà possessió del setial de president de la Xunta de Galícia en una cerimònia amb 300 **gaiteiros**. Manuel Fraga afegirà, doncs, als 67 anys, un nou títol a la seua llarga trajectòria política, que inclou, entre altres, els de ministre d'**Información y Turismo** del General **Francisco Franco**, ambaiador a Londres, ministre de l'Interior durant la transició, cap de la oposició democràtica i ara president de la Xunta. Qui podia imaginar quan Fraga inaugurava paradors, es banyava a Palomares o anava per Espanya amb la

jaqueta blanca de l'uniforme del Movimiento que el seu futur seria de president d'una administració autònoma gallega.

Ha estat així, però. Com diu Fraga, encara que algú no ho volia creure, ell parlava seriosament quan deia que aniria a Galícia a fer política, amb la intenció de ser una mena de **Franz Joseph Strauss** a la gallega. Fraga ha demostrat que podia guanyar amb majoria absoluta i superar així la inestabilitat de l'antic govern galleg de don Xerardo Fernández Albor, **Merendinas** per malnom, que caigué amb el canvi d'opinió política de **Xosé Luis Barreiro**, líder ara com ara de Coalición Gallega.

Iribarne o no

Però després arribarà el moment de parlar de Barreiro i la desfeta del seu partit. Encara és el moment de parlar de Fraga que, curiosament, durant la campanya electoral fou Fraga Iribarne per als socialistes. Té una gran importància semàntica en aquest cas dir el segon cognom o no fer-ho. Quan es diu Manuel Fraga, es parla del polític de l'època democràtica; quan es diu Manuel Fraga Iribarne es parla del ministre de Franco, de la jaqueta blanca, els paradors, la bomba de Palomares i l'afusellament del militant comunista Julián Grimau. Totes aquestes coses han recordat els socialistes durant la campanya per tal de dir que un polític feixista com Fraga (Iribarne, és clar) no podia ser un bon president autonòmic per als gallegos. Això no està gens malament. El passat és públic i no hi ha bones raons per a no parlar-ne. El que és curiós, però, és que els socialistes,

que mai no parlen d'aquestes coses, ni de la dictadura, ni del dictador («el anterior jefe del Estado»), obriren de manera controlada la caixa dels trons només per a la campanya gallega, on s'han jugat —i han perdut— la presidència de la Xunta. Fraga (Iribarne o no) ha guanyat les eleccions malgrat això i els socialistes, independentment del passat feixista de **don Manolino**, no governaran a Galícia, però han pujat dels 22 escons que tenien abans a 28 que en tindran al futur Parlament de Galícia.

Els socialistes havien aprofitat una situació bastant singular per a governar a Galícia. I, malgrat les diferències amb el govern de **Merendinas**, n'han fet alguna bastant esperpèntica, com carregar els seus jaqués als pressuposts de la Xunta o adjudicar les freqüències de les emissores d'FM als seus amics el dia abans de les eleccions. Els socialistes no

podran ara governar per diverses raons. La primera i més important és que els del PP tenen majoria absoluta i això representa la presidència per a **don Manolino**. Però, a més, els seus companys de govern han quedat electoralment en calçotets, per dir-ho de manera suau. El Partido Nacionalista Galego, de **Pablo González Marinas**, vice-president de la Xunta, ara en funcions, no ha tret ni un diputat, i Coalición Galega, el partit de Xosé Luis Barreiro, ha

passat dels 11 que en tenia a treure'n dos. **Don Manolino** i els seus amics saben el que feien en encetar accions legals contra Barreiro per presumpta prevaricació quan era vice-president de la Xunta amb **Merendiñas**. Barreiro, que després tornà a ser vice-president, però amb els socialistes, ha eixit certament tacat del procés judicial, malgrat haver estat declarat innocent pel tribunal, independentment que el Suprem mantinga o no aquesta qualificació.

Nacionalisme d'esquerra

Ja ho deien les enquestes, i està clar que hi han encertat. El nacionalisme de centre-dreta de Barreiro i González Marinas s'ha enfonsat de manera bastant evident. La pujada important ha estat la del nacionalisme radical d'esquerra del Bloque Nacionalista Galego (BNG), que passa d'un diputat a tenir-ne cinc. Finalment, el Partido Socialista Galego-Esquerda Galega (PSG-EG), ha perdut un dels tres diputats que tenia. Excepció feta dels grans partits majoritaris, el PP i el PSOE, grans guanyadors de les eleccions, les altres opcions estatals, com ara el Centre Democràtic i Social (CDS) o Esquerra Unida (EU), no han

aconseguit ni un sol diputat. L'esquerra vota galleguisme, sembla clar; el centre, PSOE, i la dreta, Fraga (Iribarne o no, depèn del gust de cadascú). **Xosé Manuel Beiras**, líder del BNG, que ha passat de ser el nacionalisme minoritari a ser el nacionalisme majoritari, ja ha dit que farà el possible perquè Fraga se'n vaja de la presidència de la Xunta i que la seua elecció és un desastre per a Galícia. El problema no és que tinga o no raó, sinó que ara com ara haurà de tragar **don Manolino** com a president durant molt de temps. Serà interessant, però, escoltar les futures intervencions de Beiras al Parlament gallec.

Autodeterminació

Deixant de moment Galícia, una absurda polèmica ha centrat l'atenció política els últims dies al voltant de l'autodeterminació dels pobles, en concret de bascos i catalans. Hi ha hagut pronunciaments a favor de l'autodeterminació de membres de Convergència Democràtica de Catalunya i del Partit Nacionalista Basc, i també una manifestació a favor de l'autodeterminació convocada per Herri Batasuna. Els socialistes, que ràpidament han reaccionat per a recordar que *segons la Cons-*

titució/Espanya és una nació, no se sorprenden perquè HB estiga a favor de l'autodeterminació, però sí perquè el nacionalisme de centre-dreta basc o català es pronuncie en aquest sentit. ¿Com podria un partit ser nacionalista si no estiguera almenys a favor de l'autodeterminació? Potser hi ha molts membres del PSOE que pensen que si un partit que es diu socialista fa una política liberal, els partits nacionalistes podrien fer només política espanyolista. Així de senzill i de clar.